

Ijico morjá imenovali, zdaj ribči svoje mreže razgrinjajo po opustelih pečinah, in peneci valovi se vlivajo čez stebre iz krasnega marmorja. Po praznih stanicah Idumeje si lisica luknje koplje, in prah puščave preletava pozabljene razvaline nekdanj tolimogočne Palmire.

Sova skovika po staroslavni kraljevih dvorinah, in veter poletne noči milotuzno pahlja skozi špranje nekdanj velikrasnih poslopij. Arabec jaha po ulicah starega Jeruzalema, ali postaja in zaničljivo pogleduje pobožnega romarja, ki hrepenjivo hiti k grobu Zveličarja. Muezzinov*) glas se razlega nad grobmi prerokov in puščavin veter pokriva s prahom ustanove sedem azijskih cerkvá. Oj, dobro in zlo, svetloba in tamina — se neprestanoma pretekavajo na tem svetu! —

Štiri in petdeset let je preteklo, kar je neki mož stal na gori Tabor, svetu odtlej dobro poznan. Bilo je krasno pomladansko jutro, ko je, stojé v bistri svetlobi ranega sonca, nepremično gledal v dolino pod seboj, kjer se je razvijal obraz, veličanski in dovolj strašni, pospešati bitke naj mirnejšega serca. Ta mož je bil Napoleon; in prizor pred njim: ljuta in strašna bitva ob gori Tabor.

Od Nazareta sem, kjer je nekdanj naš Zveličar hodil, se je pomikal Kleber**) s 3000 francozkih vojakov proti ravnini, ko naenkrat pod goro Tabor vso turško armado v red postavljeno pred seboj zagleda. Petnajst tisuč pešcev in dvanajst tisuč svetlih konjikov se je vzdignilo z neznanom silo nad to trumico 3000 Francozov. Kleber je imel komaj toliko časa, malo perišče svojih mož štirjaško postaviti, s topovi na voglih, ko je že onih 12.000 konjikov s toliberzima skokotom nad nje planilo, da je zemlja bobnela in vse se kadilo pod kopiti njihovih kónj.

Al okoli nepremakljivih štirjakov je strašen ogenj iz topov sipal smert in pogin v turške rajde, praznil sedla divjih konjikov z grozovito hitrostjo, ter zemljo s trupli jezdecov in žrebcev pokrival. Svitle čete so se sukale in sukale, so naskakovale in naskakovale malo trumo, in njihove britke sablje se utrinjale ko svitle zvezde v temnem čadovji strašne bitve — vse zastonj! čedalje hujši ogenj jih je sprejemal in zdelo se je, ko da bi bil ognjen pas francozki tropič obdajal — tako berzo je strel za strelom sledil.

Ko so se tako borili za žive in mertve, napadajoči Turci so čedalje hitreje cepali pred gotovim in smertonosnim zernom Francozov, in kmalo se je okoli njih na kupe trupel nasulo, ki so jih ko zagrada obdajali. Za tim nasipom kónj in mož je stala ta peščica vojakov ter se branila 6 potnih strašnih ur, in še je rejšala rajde sovražnikov, ko Napoleon z enim oddelkom na goro Tabor pridere in svoje oči pod-se oberne.

Kakošen prizor se mu tukaj razgerne! Cela planjava pokrita s četami divje skokotajočih kónj, ki semtertje korakajo, naskakujejo in odbijajo, v tem pa grom topov in strašno trosketanje pušk vzdušje napolnuje in se zdaj pa zdaj trobljenje kakih 1000 tromb in budni glasovi vojaške godbe zaslšavajo. Dim bitve se strašno vzviija nad sovražniki — in vse je smetnja, vse kaos pred njegovimi očmi.

Med 27.000 Turki, ki so planjavo pokrivali in svoje sovražnike ko oblak obdajali, in med neprenehljivim streljanjem topničarjev in puškarjev, zamogel je Napoleon, kje da se njegovi hrabri vojaki bijejo, čutiti zgolj po posameznih streljih, ki so mu kazali, kako se je vojni red z divjo silo obladajočega števila borila. Neprestani bliski izza nasipa trupel bili so ognjene mestica na tem hrumnem smetnem polji.

Napoleon stopi s svojim malim tropičem raz goro, z dvanajstakom iz visočine stiskanemu Kleberju naznanivši, da je njegova otetba blizu. Na to pa se Kleber vzdigne, premeni brambo v napad, in razlije navdušene svoje so-

borce čez sovražnika, strah in smert po polji razeipaje. Vsa zmešana in poteptana se je mogočna armada jaderno jela umikati proti Jordanu, kjer je ognjeviti Murat že komaj čakal, boja se udeležiti. In res! Neznane sile se zažene s svojimi konjiki med zmešane rajde, seče in sablja, da

„Po sto jih tam, po sto jih tukaj pada“, in divjá med njimi ko razkačen lev. —

Ta vitežki vojak je po tem pravil, da ga je spomin na vse to, kar se je nekdanj na gori Tabor godilo, ravno v naj silnišem boji vsega prevzel, ter z deseterim pogumom navdal in okrepil.

Ko je sonce zašlo za palestinskimi ravninami, in večer svojo mračno svetlobo po pokojenem polji razlivati jel, je žveplen oblak visel krog visokega temena taborske gore. Nazaret, Jordan in Tabor — kakošne mesta za bojno polje! — (Konec sledí.)

Vsake baže kaj.

* Kmet in pa pek pred sodbo. Neki pek v mesticu, ktero vsi poznamo, kupi od nekega kmeta 8 funtov sirovega masla (putra), ga zvaga, pa najde, da ga je za dobrega pol funta premalo. „Zdaj pa le z mano v kancelijo, goljufl“ zaupije pek nad kmetom. Kmet noče iti; ker pa pek le ne neha razsajati, pobere svoje kopita pa gré s pekom k sodni. Na vprašanje sodnika: „ali je ta puter vaš?“ odgovori kmet, da! „Ste ga res prodali za 8 funtov, pa ga še 7 in pol ni?“ „Jez sem mislil, da ga je pošteno 8 funtov; če sem se v vagi zmotil, nisem jez tega kriv“ — odgovori kmet. „Kako to?“ — vpraša sodnik dalje. „Vidijo, gospod žlahtni, ker nimam vage pri hiši, sem pa dva hlebca kruha na vago djal, vsaki hleb po 4 funte, ki sem ju včeraj ravno pri tem peku kupil. In moj puter je še enmalo več vagal. Če hočejo, pa prinesem hlebca sem, saj ju še nisem načel“. — Kako se je peku nos obesel pri teh kmetovih besedah, vsak sam lahko zapopade, in tudi to, kako je pravda stekla.

* Naj večji most na svetu je v Kanadi Steffensonov železni most, kateri je en del Viktorine železnice v angleški severni Ameriki. Dolg je ta most skorej dve angleški milj in na 24 stebrih visí. Izdelan popolnoma bo še le leta 1860; veljal bo čez 10 milijonov in 500.000 tolarjev.

* Napoleonova rodovina je nemška rodovina, ko bi bilo nemškim časnikom od leta 1812 verjeti. Leta 1812 se je namreč večidel v vsih nemških, iz teh pa tudi v francozkih časnikih bralo, da očetu rajncega Napoleona I. ni bilo ime Bonaparte, ampak Nikolaus Guttheil, in da nemško ime Guttheil je še le preselivši se na laško zemljo — v Korsiko — prekerstil v talijansko Bonaparte (po našem Doberdel).

* Lepa pobožna navada za mertve moliti, je že zlo stara navada in izvira iz časov sv. apostelnov, pa takrat še ni bil poseben dan — vernih duš dan — zato določen. Bere se, da sv. Odilo je prvi leta 998 v vsih samostanih Kluniacenserjev ukazal, naj se na dan po vsih Svetih, to je, 2. nov., spomin vsih v Bogu počivajočih duš obhaja, z daritvijo sv. maše in drugimi dobrimi deli praznuje. To lepo navado so poterdili potem papeži in za celo kristijanstvo postavili 2. listopad za vernih duš dan. Cerkveni zbor v Oksford-u leta 1222 je izrekel ta praznik za mali praznik, ob katerem so potrebne dela pripušene, in tako je še dan današnji.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Tersta. Tukajšni gimnazijalni učenik Vincenci Lavkocky je izvoljen za šolskega svetovavca terzaškega okrožja.

*) Muezzin je pri Mohamedancih javen klicar, ki ure k molitvi svojim vernikom naznanuje.

**) Francozki general.